

Prievidza prekonáva v súčasnosti futbalovú mizériu, ale nebolo to tak vždy. Pamätá si aj na lepšie časy. Medzi to šťastnejšie obdobie možno zaradiť, hoci len krátko, obdobie pôsobenia veľkého futbalového mága Ferdinanda Daučika (*1910 – †1986). Futbaloví fanúšikovia, viete o kom bude reč?

Trénoval Prievidzu aj Barcelonu

Názov príspevku je priam neveriteľný, ale pravdivý. Veľká futbalová osobnosť, nielen bývalého Česko-Slovenska F. Daučík, sa do Prievidze dostal šťastnou náhodou. Poznal sa s Prievidžanom Štefanom Gürtlerom, ktorého istý čas trénoval.

Ale poďme pekne po poriadku. Rodák zo Šiah odišiel študovať na priemyslovku do Banskej Bystrice a v Šahách (1925 – 1927) hral za dorast. Ako 17-ročný urastený útočník prestúpil do Komárna (1927 – 1928), ktoré hralo divíziu, tak ako ČsŠK Bratislava. Vo vzájomnom stretnutí zaujal funkcionárov slovenského klubu, ktorí keď zistili, že Daučík je Slováčok, okamžite zmenili na úrade jeho národnosť a stal sa hráčom ČsŠK (1928 – 1933). A zo Slovana nebolo ďaleko do pražskej Slávie, kde v rokoch 1933 – 1942 (kapitán) zakotvil na poste pravého obrancu. Bol tretím Slovákom, ktorý hral v česko-slovenskej reprezentácii v rokoch 1931 až 1938 a hral na dvoch majstrovstvách sveta. Bol trénerom dorastencov Slávie (1938 – 1942), Slovana a reprezentačným trénerom Slovenska (1942 – 1944), ale i slávnych španielskych celkov ako FC Barcelona (1950 – 1954), Athletic Bilbao (1954 – 1957), Atlético Madrid (1958), Real Zaragoza a ďalších. So Slovanom získal dva tituly majstrov Slovenska, v Španielsku tri tituly majstra a šesť titulov víťazov pohárov s rôznymi družstvami. V Primere Division, ako tréner, viedol celkovo 488 zápasov. To je stručný výpočet úspechov.

Jedinou jeho slabinou bolo, že rád kľučkoval. Raz mu nevyšiel dribling a brankár Plánička v snahe napraviť jeho chybu sa vrhol útočníkovi pod nohy. Ten ho kopol do hlavy a museli ho odvieŕať do nemocnice. Daučík musel sľúbiť, že už viac nebude kľučkovať.

Ako tréner začal uplatňovať nový WM systém, ktorý spočíval v tom, že sa centrálny stredopoliar stiahol medzi dvoch obrancov a jeho tvorivú

Trénoval Prievidzu aj Barcelonu

úlohu prebrali spojky. Navyše, hra československých mužstiev i reprezentácie sa opierala o takzvaný fúkes, technickú hru s narážачkami, ako to môžeme vidieť aj v súčasnosti.

Z Prahy sa na Slovensko vrátil v roku 1942. Tu sa mu darilo až do stretnutia v roku 1948 s Rakúskom vo Viedni, kde bol vo funkcii trénera reprezentácie Česko-Slovenska. Daučíka zatkl ŠtB na druhý deň po tomto zápase. Obvinili ho z napomáhania emigrantom a z finančnej dotácie pre špiónov. Kruto ho vypočúvali, a ako bolo vtedy zvykom, aj fyzicky týrali. Doštal dva roky. Absolvoval pobyt vo väznici v Leopoldove a Nových Zámkoch. Nakoniec skončil v pracovnom tábore v Novákoch.

A tu začína príbeh Prievidze. V rôznych zdrojoch sa uvádza, že ho „zlaná-rili“ funkcionári Topoľčian, čo sa však nezakladá na pravde. Spracovateľ príspevku vlastní nahrávku osobnej výpovede Š. Gürtlera, v ktorej uvádza: *To voľakto vymyslel v Bratislave zo športových novinárov (vari Kšiňan), že trénoval Topoľčany. To však vôbec nebola pravda.*

Š. Gürtler pokračuje vo výpovedi – *S Daučíkom som sa spoznal v Slo-vane po roku 1945, keď prišiel z Prahy a nás trénoval. [...] V 1946 sme hrali v Budapešti s Ferencvárošom, za ktorých hral aj Laco Kubala, vtedy 18 ročný mladý chlapec. V tom čase už bola „rozbehnutá“ akcia výmeny obyvateľstva (presídľovanie) a Daučíkovi padol do oka tento Kubala. Nahovoril ho, aby prišiel hrať do Bratislavy, lebo jeho otec bol Slovák a pochádzal z Martina. Kubala aj prišiel a býval u Daučíka. Tam sa o neho mala „starat“ Daučíkova sestra Anna Viola. A tak dobre sa oňho starala, že sa rozviedla a nakoniec si toho Kubalu aj zobrala.*

Keď som už bol doma z Talianska – pokračuje Š. Gürtler – naraz telefón a na druhej strane Daučík. Čo vy tu vraj robíte? – pýtam sa. Som v Prievidzi – odpovedá Daučík. A kde? – vyzvedám sa. Zaznela pre mňa prekvapivá odpoveď – Vraj v nováckom tábore. A že tu v Prievidzi robí. A kde? – nestačí mi to. V Carpathii preberám ovocie do kompótov. Ale vlastne robili v záhrade JUDr. Schwarz na Nádražnej ulici. Hneď som ho išiel pozrieť a zvitáli sme sa. A mne len tak preletelo hlavou – Nuž, keď ste tu, mohli by ste nás aj trénovať. Ja by som rád, ale mňa nepustia – zaznela opatrná odpoveď. Ved' to voľáko spravíme – snažil som sa ho upokojiť.

Pravda, hneď som išiel za JUDr. Mikulášom Schwarzom, ten bol v tom čase predsedom futbalového oddielu v Prievidzi. Po vysvetlení sme aj hneď išli za Svitkom, ten bol zasa predsedom ONV. Ja som ho volal Janko báči. A on to skutočne aj vybavil a Daučík začal Prievidžanov trénovať. Tak to

Trénoval Prievidzu aj Barcelonu

vybavil, že sa ani nemusel vracat' do Novák, ale býval u tohto Schwarza v jednej izbičke. Chodil s nami aj na zápasy a tak sme išli do Šurian vlakom. Ako sme tak cestovali, naraz začal hovoriť, že on s nami do tých Šurian nemôže ísť, lebo si musí ísť niečo súkromne vybaviť do Bratislavy. Posledným vlakom sme mali prísť spolu do Prievidze. Aj sme zo dvakrát prešli vlak, ale jeho nebolo. Čo sa udialo som sa dozvedel až na druhý deň od Karola Červeňa, tiež bývalého hráča, že Daučík je už vo Viedni, že to hlásila Slovenská Európa. Toľko Š. Gürtler.

Do Španielska emigroval koncom roka 1949. Zomrel vo vlastnom dome v mestečku Alcate de Henares blízko Madridu. I v tomto údaji sa zdroje rozchádzajú, lebo niektoré uvádzajú priamo Madrid. Tam je však pochovaný. Bol otcom 10-tich detí. Vo svete bol známy pod menom Fernando Daučík, ale doma i pod – možno povedať prezývkou – Gándií.

Emigráciou sa začalo najúspešnejšie obdobie Daučíkovho života. Ušiel síce do Rakúska, ale tu nemohol zostať dlhšie, lebo v tom čase bolo obsadené Rusmi. Preto odišiel do Talianska, kde trénoval mužstvo Hungaria, tím zostavený z emigrantov z východnej Európy. S nimi išiel odohrať niekoľko priateľských zápasov do Španielska, medzi inými aj s výbermi Madridu a Espaňolu. Na zápasoch boli aj predstavitelia Realu Madrid a FC Barcelona, ktorí hľadali nové talenty. Týmto ľuďom padol do oka najmä L. Kubala. Svoj podpis údajne podmienil trénerskou stoličkou pre Daučíka. Dodnes nevedno, či je to pravda. Vie sa však to, že nastalo najúspešnejšie obdobie Barcelony. A na ňom sa podieľal tréner – Slovák – Ferdinand Daučík

Médiá, aj svetové, sa o ňom vyjadrujú vo futbalových superlatívoch, ako – *Zabudnutý najúspešnejší slovenský klubový tréner známejší vonku ako doma* alebo – niektoré zdroje uvádzajú, že *vďaka Daučíkovmu pôsobeniu na lavičke Barcelony môže klub ďakovať za svoj stánok zvaný NOU CAMP*. Ani toto však nemožno potvrdiť, ale nič to nezmení na skutočnosti, že Ferdinand Daučík bol špičkovým európskym trénerom. Smutné na tom je, že služby futbalového veľikána nemohlo využiť „jeho Slovensko“.

Spracoval Ján Sabo

Zdroje:

http://sk.wikipedia.org/wiki/Ferdinand_Dau%C4%8D%C3%ADk

<http://www.fcbarcelona.cz/view.php?cislocianku=2007090002>

<http://www.sportency.sk/encyclopedy/?q=content/dau%C4%8D%C3%ADk-ferdinand>

<http://ppm.powerplaymanager.com/sk/pp-magazin-clanok.html?data=sk-3378-v-zahranici-znamejsi-ako-doma>

<http://ofutbale.sk/zahranicne-sutaze/supervelikan/> [Všetko ku dňu 4. 2. 2012]

Osobná výpoveď Štefana Gürtlera (1923).